

1. *Obiekt*

Zespół Fortyfikacji Obszaru Warownego "Śląsk" Punkt Oporu „Radoszowy”
SCHRON AMUNICYJNY OB.NIE UŻYTKOWANY

2. *Czas powstania*

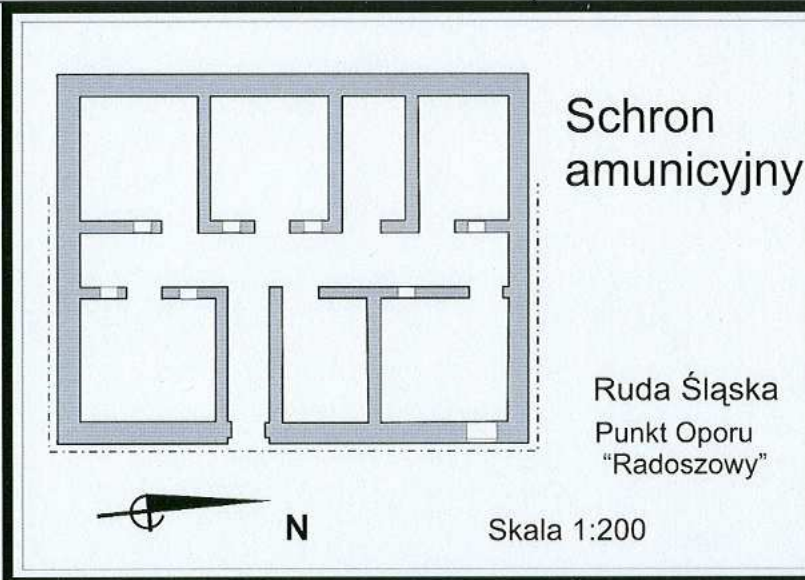
-1937 r

3. *Miejscowość*

**RUDA ŚLĄSKA –
 KOCHŁOWICE**

Widok od pd wsch.

4. *Adres*

Schron położony ok.500m na
 pd.. od ul. Oświęcimskiej
 nr hip.dz.Nr2.2955/211 obr.9 Kochłowice
 KW 937 R

4. *Przynależność administracyjna*

województwo **Śląskie**
 powiat grodzki **RUDA ŚLĄSKA**
 gmina miasto **RUDA ŚLĄSKA**

6. *Poprzednie nazwy miejscowości*

RADOSCHAU

7. *Przynależność administracyjna*

przed 31 grudnia 1998r

województwo **katowickie**
 gmina miasto **RUDA ŚLĄSKA**

8. *Właściciel i jego adres*

I Fundacja Arcybiskupa Katowickiego na
 rzecz rozwoju Wydziału Teologicznego
 Uniwersytetu Śląskiego

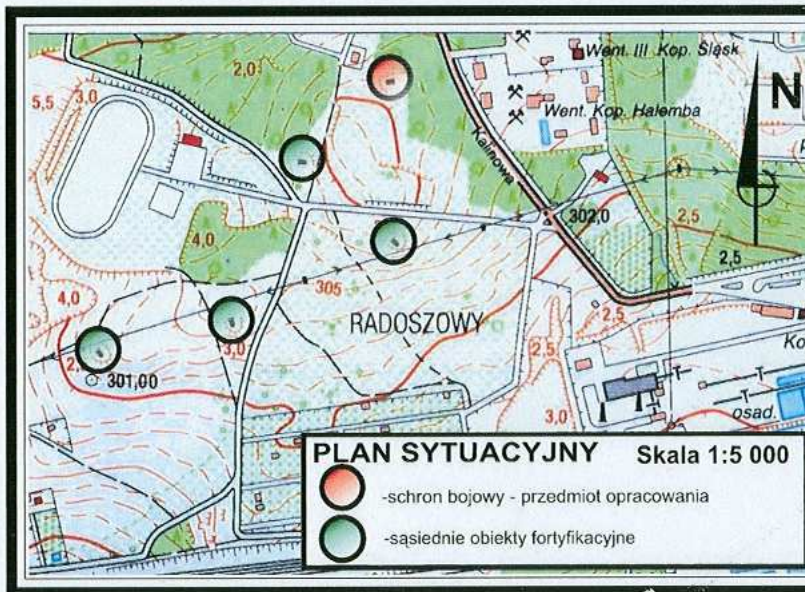
9. *Użytkownik i jego adres*

jw.

10. *Rejestr zabytków*

Nr

data

Radoschau – Radoszowy niewielka osada położona na wschód od Kochłowic. Nazwa wzmiankowana jest w 1629r. Funkcjonował tu wówczas folwark i administracja lasów. W 1906 r. Radoszowy przyłączono do Kochłowic. W roku 1896 otwarto szkołę w Radoszowach. W roku 1951 Kochłowice przyłączono do Nowego Bytomia, a w 1959 roku do Rudy Śląskiej. Wkroczenie Wojsk Polskich na Górny Śląsk w czerwcu 1922 roku rozpoczyna okres przygotowania tego ważnego strategicznie regionu przemysłowego do obrony na wypadek wybuchu wojny. Przebieg granicy polsko – niemieckiej na terenie Górnego Śląska został określony 20 X 1921r. decyzją organu wykonawczego Paryskiej Konferencji Pokojowej. Granica państwa przebiegała w odległości ok. 10 km na zachód od południowo wschodniego krańca Kochłowic. Delimitacja granicy państwowej przebiegała zgodnie z granicami gmin przyznanych Polsce i nie była oparta na naturalnych formach ukształtowania terenu, co utrudniło przygotowanie jej do obrony. Rozmieszczenie przemysłu na Górnym Śląsku koncentrujące się na niewielkim obszarze stwarzało wyjątkowo niekorzystne strategicznie położenie. Z tego względu od roku 1928r. gen. A. Osiniński a później gen. bryg. dr Józef Zajac zaproponowali budowę fortyfikacji stałych wzdłuż granicy Jesienią 1933 roku Sztab Główny podejmuje decyzje budowy pierwszych fortyfikacji na Śląsku. Bezpośrednią przyczyną podjęcia tej decyzji jest zaostrenie sytuacji politycznej w Niemczech związane z objęciem władzy przez A. Hitlera.

c.d. na wkładce

Schron amunicyjny >>>GPS:N 50°14'56,4"/E 18°55'05,4"<<< - usytuowany w odległości ok. 1100m od granicy państwa, ok.50 m na pd. od ul. Oświęcimskiej. Lokalizacja obiektu spełniała ważne warunki nieodzowne dla skutecznego funkcjonowania. Nieodzowne było usytuowanie go w niewielkiej odległości od traktów komunikacyjnych dla sprawnego dostarczania i uzupełniania ciężkich transportów amunicji. Drugim równie ważnym warunkiem lokalizacja w pobliżu obiektów fortyfikacji stałej i polowej, umożliwiającą sprawne i bezpieczne dostarczenie poszczególnych rodzajów amunicji do stanowisk broni. Rozległy obszar PO Radoszowy i przyległego odcinka Kochłowic spowodował lokalizację drugiego schronu amunicyjnego przy koszarach PO w Kochłowicach. Ostatnim niezwykle ważnym warunkiem lokalizacji było maskowanie, również w warunkach pokojowych. Wprowadzenie w błąd wywiadu nieprzyjacielskiego nawet o kilka metrów mogło decydować w boju o przetrwaniu magazynu przy błędnym ostrzale obiektu artylerią ciężką. Wybrane położenie dawało dobre warunki transportowe w pobliżu dróg i stacji kolejowych. Transport do stanowisk w schronach bojowych był zdecydowanie z góry, co było dużym ułatwieniem przy wadłunków dostarczanych na pozycje.. Również ukrycie obiektu za szczytem wzgórza dawało dobrą osłonę przed ostrzałem płaskotorowym z przewidywanych kierunków natarcia. Zachowane relikty budowli murowanej z cegły bezpośrednio przyległej do schronu świadczą o zamaskowaniu obiektu budynkiem murowanym od strony traktu komunikacyjnego. Wyjście zapasowe prowadziło bezpośrednio do wnętrza tego budynku.

Schron – bierny, magazynowy. Obiekt zaprojektowany wg specjalnych instrukcji czyniących jego strop szczególnie odporny na przebicie, natomiast ściany są wyjątkowo cienkie dla osłabienia efektu rażenia w przypadku eksplozji. Rolą odporności na przebicie ścian bocznych miało spełniać stosunkowo grube obsypanie ścian z kierunku narażonego. Obiekt jednokondygnacyjny, zbudowany w konstrukcji żelbetowej wylewanej, zbrojonej prętami Ø 10mm w warstwie zewnętrznej oraz Ø 20 mm w warstwie wewnętrznej.

Ściany – grubość ścian zewnętrznych, ~0,5m, grubość ścian wewnętrznych ~0,3m.

Powierzchnie wewnętrzne ścian nietynkowane z widocznymi śladami odeskowania zabezpieczone widoczną siatką przeciwoodpryskową.

Zewnętrzne powierzchnie ścian tynkowane.

Strop- wzmocniony przeciwoodpryskowo stalowymi szynami kolejowymi w odstępach co 0,36m z wypełnieniem odstępów pasami blachy stalowej grubości 5mm. Grubość stropu ~1,5m

Podłogi- posadzka kamienna

Otwór wyjścia zapasowego-prostokątny ze stolarka stalową

Otwory drzwiowe- prostokątne jednoskrzydłowe ze stolarka stalowa futryn-tylko wejściowe

Bryła: dwusegmentowa utworzona przez strop z okapem części odsłoniętej w formie ostrosłupa ściętego o podstawie prostokątnej oraz prostopadłościan. W układzie bryły w połączeniach ścian stropu ostre krawędzie. Na stropie dla maskowania rzeczywistej funkcji obiektu warstwa ziemi z zielenią.

Wejście do schronu prostym przedsionkiem bez śluzy gazowej. Schron był rozszczelniony dla zapewnienia wentylacji grawitacyjnej- ze względu na niebezpieczeństwo wybuchu.

Wnętrze w układzie korytarza z siedmioma komorami amunicyjnymi. Każda z komór amunicyjnych posiada otwór wentylacyjny wychodzący na korytarz oraz otwór wentylacyjny z ujściem na zewnątrz przez strop zabezpieczony stalową siatką przeciw gryzoniom. Skrajna północno wschodnia komora posiada wyjście zapasowe- okno

Ściany zewnętrzne odsłonięte od wschodu, pozostałe obsypane grubą warstwą ziemi

Instalacje wentylacja grawitacyjna ze stalowymi kominami wentylacyjnymi w trawie nad stropem- nie zachowane, instalacja odgromowa- nie zachowała się

Radoschau – Radoszowy niewielka osada położona na wschód od Kochłowic. Nazwa wzmiankowana jest w 1629r. Funkcjonował tu wówczas folwark i administracja lasów. W 1906 r. Radoszowy przyłączono do Kochłowic. W roku 1896 otwarto szkołę w Radoszowach. W roku 1951 Kochłowice przyłączono do Nowego Bytomia, a w 1959 roku do Rudy Śląskiej. Wkroczenie Wojsk Polskich na Górny Śląsk w czerwcu 1922 roku rozpoczyna okres przygotowania tego ważnego strategicznie regionu przemysłowego do obrony na wypadek wybuchu wojny. Przebieg granicy polsko – niemieckiej na terenie Górnego Śląska został określony 20 X 1921r. decyzją organu wykonawczego Paryskiej Konferencji Pokojowej. Granica państwa przebiegała w odległości ok. 10 km na zachód od południowo-wschodniego krańca Kochłowic. Delimitacja granicy państwowej przebiegała zgodnie z granicami gmin przyznanych Polsce i nie była oparta na naturalnych formach ukształtowania terenu, co utrudniło przygotowanie jej do obrony. Rozmieszczenie przemysłu na Górnym Śląsku koncentrując się na niewielkim obszarze stwarzało wyjątkowo niekorzystne strategicznie położenie. Z tego względu od roku 1928r. gen. A. Osieński a później gen.bryg.dr Józef Zajac zaproponowali budowę fortyfikacji stałych wzdłuż granicy. Jesienią 1933 roku Sztab Główny podejmuje decyzje budowy pierwszych fortyfikacji na Śląsku. Bezpośrednią przyczyną podjęcia tej decyzji jest zaostrenie sytuacji politycznej w Niemczech związane z objęciem władzy przez A.Hitlera.

c.d. na wkładce

Ciężki schron bojowy (Obiekt 78).>>>GPS:N50°14'47,4/E18°44'44,0"<<<< usytuowany w odległości ok. 10000m od dawnej granicy państwa, ok.600 m na pd zach. od skrzyżowania ulic Kalinowej i prowadzącej do stadionu sportowego kopalni „Śląsk” znajdującego się na południu dzielnicy Radoszowy. Schron zlokalizowano na północnym zachodnim zboczu wzgórza, obecnie stanowiącego skraj rozległych nieużytków, niedawno obszaru pól uprawnych opadających łagodnie na południe do koryta rzeki Kłonicy i na zachód do jej niewielkiego lewobrzeżnego dopływu. O północy w odległości ok. 50m obszar ten zamyka współcześnie utworzony nasyp- pozostałość drogi do wywozu składowania łupka z pobliskiej kopalni. Podobny nasyp- hałda łupka, lecz znacznie wyższy i szerszy z wielokrotnym torowiskiem przecina równoleżnikowo południowe przedpole schronu w odległości około 300m. Wzgórze radoszowskie dominuje nad doliną kłonicy i daje wgląd daleko na południe i południowy zachód co stanowi wyjątkowo dogodną lokalizację dla realizacji punktu oporu. Rozlokowane tu obiekty fortyfikacyjne stałe jak i polowe dają wyjątkowe możliwości stawiania czołowych zapór ogniowych obserwowanych – bez martwych pól-bezpośrednio na bardzo duże odległości. Z tego względu cztery sąsiadujące dzieła (Obiekty 76,78,81,82) rozmieszczono niemal w linii prostej na odcinku około 900m usytuowanym niemal równoleżnikowo. Ich uzbrojenie-głównie cekaemy- mogło stawiać zapory ogniowe w systemie flankujących ogni krzyżowych jednocześnie wzajemnie broniąc swoich stropów przed próbami ataku. Przedpole schronów łagodnie opadało w kierunku Kłonicy, dając dogodne warunki dla broni maszynowej do głębokiej czynnej obrony. Kolejny piąty schron bojowy(Obiekt80) obiekt cofnięto 150m w kierunku północnym i jednocześnie bliżej szczytu wzgórza. Przy równorzędnych możliwościach ogniowych w sektorze południowo-wschodnim do południowo-zachodniego zapewniał on obronę stropów jak i wejść do schronów pierwszej linii punktu oporu. Schron stanowił ważne ogniwo w systemie ogniowym punktu oporu, który w założeniu miał flankować spodziewane natarcie wojsk niemieckich doliną rzeki Kłonicy i istniejąca tu biegnącą niemal równolegle do niej drogą w kierunku Katowic. Spodziewany manewr obejścia i oskrzydlenia czołowych fortyfikacji Obszar Warownego Śląsk miał tu zostać udaremniony. Rozplanowanie pól ogniowych obiektów dawało możliwość współdziałania wzajemnej obrony dzieł. Schron(Obiekt 78) ogniem swych strzelnic w ścianach narożnika pn-zac bronił zachodnie zapole punktu oporu wraz z terenem koszar odległym o ok.500m na pn. Lokalizacja obiektu i jego sąsiadów stwarzała dobre warunki dla zamknięcia ogniem broni maszynowej pobliskich dróg oraz międzypól. Obszar ten stwarzał potencjalne zagrożenie ataku piechoty. Broni pancernej nie należało się obawiać ze względu na naturalną przeszkodę od południa, jaką stanowiły rozlewiska Kłonicy przygotowane specjalnie dla uniemożliwienia podejścia broni pancernej. Z tego powodu punkt oporu posiadał zaledwie dwa garaże dla armat p.panc. Nie przygotowano czynnych stanowisk armat p.panc w obiektach fortyfikacyjnych. Wsparcie artyleryjskie przedpola i międzypola mogło prowadzić armaty i moździerze ze stanowisk polowych oraz tradytor przy cegielni w Bielszowicach”. Wokół schronu rozbudowano system zapór przeciwpancernych i przeciwpiechotnych.

Schron: typ wytrzymałości obiektu „D”- ciężki. Zbudowany w konstrukcji żelbetowej wylewanej, zbrojonej prętami stalowymi Ø 10mm w warstwie zewnętrznej oraz Ø 20mm w warstwie wewnętrznej - grubość ściany czołowej~1,8 m, grubość ścian bocznych ze strzelnicami.1,2÷.1.3m, grubość ścian wewnętrznych ~0,5 do 1m. Ściany zewnętrzne od strony wewnętrznej zabezpieczone stalową siatką przeciwdpryskową. Schron jednokondygnacyjny ze stropem żelbetowym o gr. 1,5m wylewanym, z belkami stalowymi wzmocnień przeciwdpryskowych w odstępach co .0,35m. Pomiędzy belkami na całości wierzchnie pasy uszczelniające z blachy stalowej grubości 3mm Na ścianach wewnętrznych wnętrza powłoka malarska oraz na stalowych elementach wyposażenia podkładowa minia- obecnie w przewodzie korozja.

c.d. na wkładce

m³

m²

schron bojowy

obiekt nie użytkowany

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

Brak informacji o pracach.

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, strop konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Schron zaśmiecony i zniszczone korozyjnie zachowane resztki wyposażenia wewnętrznego za stalowo-betonową płytą pancerną obsługiwanej z izby bojowej – bgo stalowe wzmocnienia stropów, kopuły.

Przyczyną jest ciągła kondensacja pary wodnej na elementach stalowych.

Z uwagi na wytrzymałość konstrukcji stan zachowania budowli stosunkowo dobry. W ostatnim okresie nasilił się proceder kradzieży stalowych elementów wyposażenia. Złodzieje zdemontowali większość futryn.

Obiekt wykazuje:

- znaczne zniszczenia w miejscach rabunku elementów stalowych
- znaczne zanieczyszczenie wnętrza, na ścianach osadzone warstwy sadzy po wznieczonych to ogniskach.

Ze schronu demontowano elementy wyposażenia.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Zamknięcie dostępu opadów atmosferycznych przez otwory zewnętrzne z zachowaniem wentylacji oraz odnowienie izolacji lepikiem.

Oczyszczenie wnętrza.

Uporządkowanie terenu z niewielką niwelacją w partii wejścia. Zapewnienie corocznego cięcia zarośli oraz okresową kontrolę stanu.

Wykonanie oznakowania obiektu z informacją o ochronie prawnej oraz oznakowanie dojścia od najbliższych taktów komunikacyjnych.

Istnieją warunki do ekspozycji i udostępniania wnętrza.

Popularyzacja w przewodnikach podstawowych informacji o obiekcie i jego historii z podkreśleniem znaczenia zespołu OWS dla regionu !!!

Obiekt o walorach lokalizacyjnych, zachowany w otoczeniu naturalnym Ekspozycji panoramą bronionych międzypól i obiektów sąsiednich Punktu Oporu.
Dobre dojście do obiektu . Obiekt o dogodnej lokalizacji.

25. *Opracował*

tekst

mgr inż. Piotr Sworzeń,

plany, rysunki

mgr inż. Piotr Sworzeń,

zdjęcia, fotografie

mgr inż. Piotr Sworzeń

- marzec 2007r.

miejsca przechowywania archiwalnego zapisu cyfrowego

mgr inż. Piotr Sworzeń Katowice ul. Morcinka 1m2

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisu prawa autorskiego.

22. *Bibliografia*

- Denkschrift über die polnische Landbefestigung, Berlin 1941r,
- Sadowski Jan. Przygotowania Centralnego Rejonu Przemysłowego Śląska do obrony w okresie międzywojennym w: Woskowy Przegląd Historyczny 1959r, nr 4
- Władysław Steblik Armia „Kraków” WIH MON wyd. II Warszawa 1989
- Piotr Greiner, Andrzej Złoty Ruda Śląska w dawnej kartografii
- J. Przemsza-Zieliński Księga Wrześniowej Chwały Pułków Śląskich 1993
- J. Przemsza-Zieliński Śląski Front 39 1999

23. *Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)*

26. *Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)*

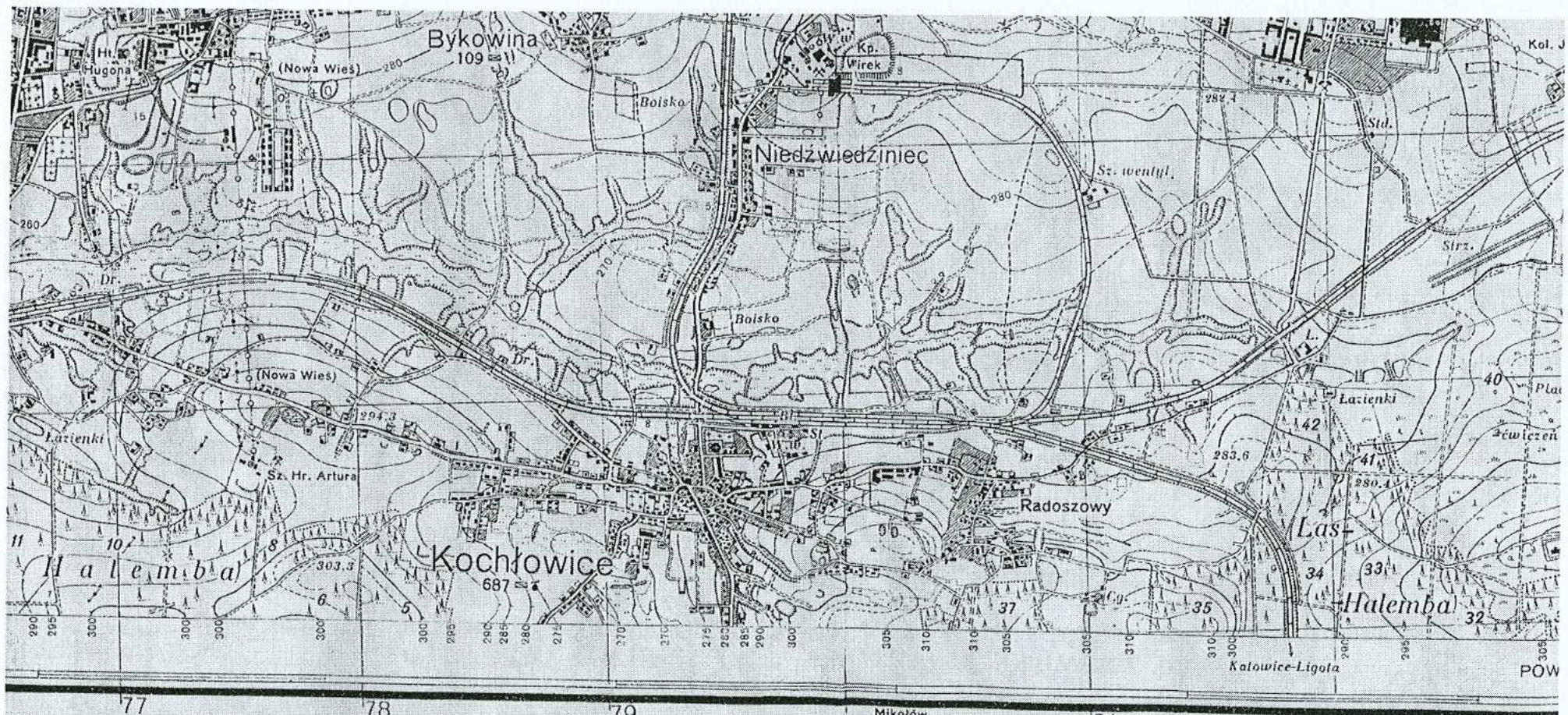
27. *Załączniki*

wkładka szt. **5**

1. <i>Miejscowość</i> RUDA ŚLĄSKA- KOCHŁOWICE	2. <i>Obiekt</i> Zespół Fortyfikacji Obszaru Warownego "Śląsk" Punkt oporu „Radoszowy” SCHRON AMUNICYJNY OB.NIE UŻYTKOWANY	3. <i>Zawartość wkładki</i> Ciąg dalszy pkt.12. – historii obiektu ilustracje
---	---	---

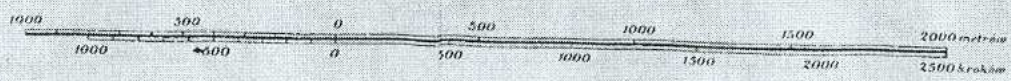
Rozlokowane tu dywizje- 7DP, 23DP,6DP, 21DP i brygada kawalerii- Krakowska miały wykonywać zadania obronne południowo zachodniego krańca II RP ,w znacznej mierze w oparciu o przygotowywane fortyfikacje . Największą i najważniejszą realizacją fortyfikacji był zespół Obszaru Warownego Śląsk. Pracami kierowało szefostwo fortyfikacji przy dowództwie 23DP w Katowicach. Szefem fortyfikacji został mjr Jan K.Wańkiewicz Prace projektowe i wykonawcze ze zrozumiałych względów były objęte ścisłą tajemnicą. Między rokiem 1933 a 1938 zbudowano linię fortyfikacji rozciągającą się na przestrzeni 21 km złożoną z około 190 obiektów fortyfikacyjnych za sumę 14 mln. zł. Ostatecznie powstało dziewięć punktów oporu w pasie umocnień, od Przeczyc do Gostynki - liczącym przeszło 60 km. Wiosną 1939 roku Szef Sztabu Głównego gen. W.Stachiewicz wydał rozkaz rozbudowy pozycji połowymi schronami bojowymi w rejonach koncentracji poszczególnych armii. Szczególną troskę dowódców budził tzw. kierunek mikołowski, dający atakującym najlepsze warunki do rozwinięcia natarcia. Obawy okazały się słuszne, mimo iż w 1939 roku rozpoczęto pośpieszne fortyfikowanie tego kierunku, właśnie tu nastąpiło najsilniejsze działanie Wehrmachtu.. Wybór miejsca lokalizacji każdego obiektu był poprzedzony badaniami terenowymi, gdzie sporządzano specjalne karnety jako wytyczne do projektów i funkcjonowania planowanych dzieł. Punkt Oporu „Radoszowy”został zlokalizowany na lekkim wzniesieniu dominującym nad doliną równoleżnikowo płynącej tu Kłonicy, dając obrońcą panowanie ogniowe na całym jej obszarze dla skutecznego flankowego powstrzymania impetu natarcia piechoty i broni pancernej z zachodu. Dolina stanowi naturalny kierunek drogi prowadzącej z zachodu do serca ówczesnego Śląską.. Punkt Oporu w przededniu wojny składał się z dwunastu obiektów. W tym: budynku koszar z dwoma schronami bojowymi w ich obrębie, dwóch magazynów amunicyjnych oraz dwóch schronów, które nie dotrwały do chwili obecnej. W chwili obecnej można wskazać przybliżone miejsca ich lokalizacji Jak wynika z meldunku kierownika robót nr 23 płk. Jerzego Sochackiego z 20.XI. 1937 do inspektora armii gen. Dyw. Inż. Leona Berbeckiego w roku 1937 zrealizowano obiekty o numerach 76,78,80,81,82,KB,Ka. Kierownikiem budowy był major Biesiekierski. Rozbudowa systemu fortyfikacji całego OWŚ prowadzona była konsekwentnie do 1939r.Na ostatni okres przypadała realizacja prac uzupełniających z budową fortyfikacji połowych. W czasie poprzedzającym bezpośrednio agresję niemiecką na przedpolach w międzypolach fortyfikacji rozbudowano pas zapór przeciwpiechotnych i przeciwpancernych oraz pól minowych.. Zwielokrotniono sieć telefoniczną celem poprawy jej odporności na uszkodzenia. Kopuły pancerne dla schronów punktu oporu dostarczały Zakłady Ostrowieckie- kopuły obserwacyjne(...) oraz Zakłady Wspólnoty Interesów S.A9(Huta Zygmunt)- kopuły dla stanowisk ckm wz 30 Do wybuchu wojny wszystkie schrony punktu oporu ukończono.

Obsady fortyfikacji tworzyły specjalne kompanie ckm. Dla zamaskowania ich przeznaczenia nowo tworzonym batalionom fortecznym (specjalnym) nadano kolejne tj. czwarte numery stacjonujących na Śląsku pułków piechoty 11, 75, 73, oraz czwarty numer dywizjonowi specjalnemu artylerii 23pal. Dowództwa batalionów odpowiedzialne za odcinki fortyfikacji podlegały płk W.Klaczyńskiemu. Na czas mobilizacji przewidywano poszerzenie batalionów o kompanie strzeleckie do obsady rozbudowanych pozycji połowych.

fakt w tym stanie
 oga wiejska
 oga gospodarcza
 ożyna
 leżka dla jeźdźców
 pieszych
 na leśna (przesieka, dakt)
 leżka linowa

- Las liściasty
- iglasty i szkółka leśna
- Sady
- Łąka i niezylek
- Grunt podmokły, bagno i torfowisko

SKALA 1:25 000

- Warstwiec
- 20 m
- - - 10 i 5 m
- - - 2,5 i 1,25 m
- Granica

Wojskowy Instytut Geograficzny
 Warszawa 1933r.

Wszelkie prawa zastrzeżone
 W granicach arkusza prawie cały obszar podkopany

1. <i>Miejscowość</i> RUDA ŚLĄSKA- KOCHŁOWICE	2. <i>Obiekt</i> Zespół Fortyfikacji Obszaru Warownego "Śląsk" Punkt oporu „Radoszowy” SCHRON AMUNICYJNY OB.NIE UŻYTKOWANY	3. <i>Zawartość wkładki</i> Ciąg dalszy pkt.12. – historii obiektu ilustracje
---	---	---

Dowódcą Obszaru Warownego został dowódca 23 DP **plk J.Sadowski.**

Grupa Forteczna pod dowództwem **plk Wacława Klaczyńskiego**

obsadzała odcinki obronne:

- odcinek „Niezdara” - 6 kompania specjalna ckm 11pp – dowódca mjr Józef Cwiakalski;
- odcinek „Bobrowniki” – IV batalion specjalny ckm 11pp – dowódca mjr Mikołaj Tomasik
- odcinek „Chorzów” – IV batalion specjalny ckm 75pp – dowódca mjr Władysław II Wierzbicki
- odcinek „Mikołów” – batalion forteczny KOP „Mikołów”-

- **odcinek „Kochłowice” – IV batalion specjalny ckm 73pp - dowódca mjr. Jan Stefan Witkowski**
Punkt Oporu „Radoszowy” 6 kompania ckm
dowódca kpt. Bogdan Pudykiewicz
12 kompania strzel.
dowódca por. Mieczysław Tabor

. W ciągu dnia 1.IX dywizje niemieckie uderzyły na całym froncie Armii „Kraków” z wyjątkiem fortyfikacji śląskich. Od godziny 11 rozpoczęła się niemiecka nawała artyleryjska w najslabszym punkcie polskiej obrony pod Mikołowem. Tu miały miejsce najzacieklejsze walki. Armia niemiecka realizowała swój plan okrążenia i zniszczenia sił polskich w zachodniej małopolsce przez obejście południowego skrzydła polskiego. Fortyfikacji OWŚ Niemcy nie zamierzali przełamywać. 2.IX sytuacja na skrzydłach Grupy Operacyjnej „Śląsk” stwarzała zagrożenie okrążenia, co zmusiło dowódcę armii „Kraków” gen. A. Szylinga do podjęcia decyzji wycofania oddziałów za linie rzek: Przemszy, Brynicy i Wisły. Wykonanie tego manewru w odpowiednim momencie uchroniło zamknięcie armii „Kraków” w kotle. Rozkaz wykonano nocą z 2 na 3.IX, oddziały Grupy Fortecznej opuszczając fortyfikacje zabrały ze sobą większość uzbrojenia i sprzętu.

Wkraczające wojsko niemieckie przejęło dokumenty dotyczące schronu bojowego o nr 76 stanowiącego najdalej na zachód wysunięty schron P.O.Radoszowy. Te z nich , które opublikowano w „Denkschrift über die polnische Landbefestigung” stanowią obecnie jedyną znaną oryginalną dokumentację prezentującą panoramy ogniowe dla strzelnic schronu nr 76, numerację obiektów sąsiednich oraz wiele szczegółów dotyczących obsady, wyposażenia i współdziałania schronów bojowych P.O. Radoszowy.

W końcowym okresie wojny 1944 ÷ 45r. przygotowano fortyfikacje OWŚ do stawienia oporu armii sowieckiej, Również wtedy nie wykorzystano bojowo schronu. W okresie „zimnej wojny” obiekty fortyfikacji traktowano jako przydatne wojskowo. Obiekty OWŚ zostały w części zakonserwowane przez pokrycie warstwą smaru elementów stalowych- głównie stropów – oraz przemurowanie ceglami otwartych otworów jak wejścia, strzelnice, otwory wentylacyjne. Wokół niektórych obiektów rozłożono sieci z drutu kolczastego. W tym okresie LWP dokonało inwentaryzacji obiektów, należy zaznaczyć niestarannej i w części niezgodnej ze stanem faktycznym. W latach 70-tych schrony były już w zasadzie obiektami porzuconymi przez LWP! Do projektantów zespołu fortyfikacji OWŚ należał plk Jan Sadowisk i plk W. Klaczyński.

Komora wyjściem zapasowym

Strop przeciwoodpryskowy i otwór wentylacji

Przedsiónek

Wejście z korytarza do komory amunicyjnej

Otwory wentylacji

1. *Miejscowość*
**RUDA ŚLĄSKA-
 KOCHŁOWICE**

2. *Obiekt*
 Zespół Fortyfikacji Obszaru Warownego "Śląsk" Punkt oporu „Radoszowy”
SCHRON AMUNICYJNY OB.NIE UŻYTKOWANY

3. *Zawartość wkładki*
 ilustracje

Widok od pd zach

Widok od Pd

Narożnik pn wsch

Droga dojazdowa w wykopie

Dalsza część drogi dojazdowej

Widok od wsch

1. *Miejscowość*
**RUDA ŚLĄSKA-
KOCHŁOWICE**

2. *Obiekt*
Zespół Fortyfikacji Obszaru Warownego "Śląsk" Punkt oporu „Radoszowy”
SCHRON AMUNICYJNY OB.NIE UŻYTKOWANY

3. *Zawartość wkładki*
ilustracje

1. *Miejscowość*
**RUDA ŚLĄSKA-
 KOCHŁOWICE**

2. *Obiekt*
 Zespół Fortyfikacji Obszaru Warownego "Śląsk" Punkt oporu „Radoszowy”
SCHRON AMUNICYJNY OB.NIE UŻYTKOWANY

3. *Zawartość wkładki*
 ilustracje

Komora amunicyjna- strop

Komora amunicyjna- podłoga

Korytarz , część pn

Zniszczenia w wykonaniu „zbieraczy surowców wtórnych”

Fragment terenu PO Radoszowy z obiektami 78.80,81,80 i schronem amunicyjnym